

8 ביולי 2014

לכבוד
 חייכ ניסן סלומיאנסקי
 יו"ר ועדת הכספים
הכנסת

שלום רב,

הנדון: הצעת חוק מס ערך מוסף (הטבה במס בעסקה לרכישת דירת מגורים מוטבת)

1. הריני לפנות אליך בשם שורה ארוכה של גופים וארגונים הפועלים לקידום הזכות לדיוור לכלל האוכלוסייה ללא הפליה, ובין היתר גופים שענינם שמירה על הזכות לשוויון של האוכלוסייה החרדית, של האוכלוסייה הערבית, של עולים, של אנשים עם מוגבלות וארגונים העוסקים בזכויות האזרח, בצדק חברתי ובצדק חלוקתי.
2. אנו מתנגדים להצעת החוק בנוסחה הנוכחי, לאור ההפליה שקיימת בה על בסיס שירות צבאי או שירות לאומי/אזרחי. אולם גם אם הפליה זו תבוטל, אנו סבורים כי יש לשקול את הצעת החוק כולה ביחס לחלופות אחרות לאור העיקרון של צדק חלוקתי בחלוקת משאבי המדינה.

הבחנה על בסיס שירות בצבא או שירות לאומי/אזרחי בנסיבות העניין – הפליה פסולה

3. הצעת החוק מבקשת להבחין בין "רוכש זכאי" לבין "רוכש מוטב", כאשר ההבחנה מבוססת על השירות בצבא או בשירות הלאומי/אזרחי. רוכש מוטב, שעומד בדרשות השירות, יהיה זכאי למע"מ בשיעור 0% על דירות חדשות מקבלן הנמכרות בשיעור של עד 1,600,000 ₪, בעוד שמי שלא עומד בדרשות השירות יהיה זכאי להטבת המע"מ רק על דירות הנמכרות בשיעור של עד 950,000 ₪. משמעות הדבר היא שעל דירות ששיעורן מעל 950,000 ₪ ועד ל-1,600,000 ₪, מהווה השירות הצבאי או השירות הלאומי/אזרחי **תנאי סף** לקבלת ההטבה.

4. הבחנה זו מהווה הפליה פסולה הפוגעת בזכות לשוויון באופן בלתי מידתי.
5. מהשיח התקשורתי וההצהרות של שר האוצר בכלי התקשורת עולה כי נשכחו כמה מושכלות יסוד של השיטה הדמוקרטית. מן ההתבטאויות החמורות עולה, כי ישנם אזרחים "טובים" יותר ו"טובים" פחות, וכי ממשלה רשאית לתגמל את האזרחים הטובים בעיניה על חשבון כלל האזרחים. נשוב ונדגיש כי משאבי המדינה, לרבות אוצר המדינה, לא שייכים לממשלה זו או אחרת או לפוליטיקאי זה או אחר. אוצר המדינה שייך לאזרחי המדינה, והשלטון, כל שלטון, מחזיק בו בנאמנות עבור כלל האזרחים, אלו שהצביעו עבורו ואלו שלא ועליו לפעול בשוויון בחלוקת משאבי המדינה.
6. חובה זו מחייבת כי חלוקת אוצר המדינה תתבסס על פרמטרים ענייניים ושוויוניים, שאינם מבחינים בין אדם לאדם על בסיס שיקולים פוליטיים, לא ענייניים או שרירותיים.
7. בהצעת החוק אין הסבר מדוע השירות הצבאי הינו פרמטר ענייני להטבה, שגם על-פי ההסבר שנכלל בה מיועדת להתמודד עם מצוקת הדיור, האמרת המחירים והצורך לתת פתרון לטווח קצר למי שרוצה לרכוש את דירתו הראשונה. בדברי ההסבר להצעת החוק אין ולו נתון אחד המצביע על כך שמצוקת הדיור של המשרתים היא גבוהה יותר ממצוקת הדיור של הלא משרתים, באופן היוצר שוני רלוונטי להטבת המע"מ.
8. אכן, יש ממש בטענה, כי השירות הצבאי יוצר פער כלכלי מסוים בין המשרת לבין הלא משרת, שיכול לפתוח פער מסוים על המשרת ברכישת השכלה, וצבירת הכנסה ורכוש, וכי ראוי לתגמל את המשרתים על שנות השירות. אולם מדובר בפער בנקודת הפתיחה ולא בפער פרמננטי. לצורך כך הכנסת חוקקה את חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994, שקובע כי לכל חייל משוחרר יינתן מענק שחרור בתוך חודש מיום השחרור ויופקד עבורו סכום נוסף כפיקדון, המיועד לצרכים ייעודיים כמו לימודים גבוהים, או פתיחת עסק. תקופת הניצול של הפיקדון הינה 5 שנים מיום השחרור.
9. מכאן שגם חוק חיילים משוחררים מבטא את התפיסה כי סגירת הפער היא ראויה ככל שהיא מתבטאת בהטבה הסמוכה לשחרור, בתוך 5 שנים מיום השחרור.
10. אנו מודעים לכך שבעניין **בשורה** פסק בג"ץ שניתן בנסיבות מסוימות להתחשב בשירות הצבאי לצורך הטבה בדיור (משכנתא מסובסדת) גם מעבר להטבות המנויות בחוק חיילים משוחררים. בג"ץ עמד על כך שישנה הנחה שהשירות הצבאי יוצר נחיתות כלכלית למשרת לעומת הלא משרת, אך שצריך לבחון את כל מקרה לגופו על בסיס נסיבותיו (בג"ץ 11956/05 **בשורה נ' שר הבינוי והשיכון** (מיום 13.12.06)).
11. המקרה דן בוודאי שאינו מסוג המקרים המצדיקים הבחנה בין מי ששרת למי שלא שירת. בהצעת החוק אין כל תשתית עובדתית לכך שהבחנה מושא הצעת החוק נועדה לגשר על פער שנוצר בשירות ולא בכדי. מדובר בהטבה שניתנת שנים רבות לאחר השירות.¹

¹ לגבי זוגות ורווקים בלי ילדים, החוק במפורש מגדיר את מועד ההטבה לכ-15 שנה לאחר השירות הצבאי, לאחר גיל 35. לגבי זוגות עם ילד, מטבע הדברים, מדובר בזוגות בסוף שנות העשרים לכל המוקדם, שנים לאחר השירות. יש לזכור

12. בקבוצת הגיל הרלוונטית להטבה, לא רק שלא ניתן להראות פער לרעת המשרתים, אלא יש בסיס איתן להניח, כי המשרתים נמצאים במצב כלכלי טוב יותר מהלא משרתים, כלומר – לא רק שהפער נסגר אלא גם נוצר פער לטובת המשרתים.² הדבר הזה בולט במיוחד כאשר האוכלוסיות העיקריות שייפגעו מהחוק – החרדים והערבים – הנן שתי קבוצות באוכלוסייה שסובלות ממצוקת דיור מוחשית, והן קבוצות שמאופיינות בהכנסה נמוכה, הפליה בשוק העבודה והדיור, והדרה ממוקדי השפעה. קשה לטעון ברצינות, שהחרדים והערבים שלא שירתו בצבא נמצאים במצב כלכלי משופר לעומת הרוב הדומיננטי שמשרת, בגלל שלא שירתו. כך גם לגבי אנשים עם מוגבלות שלא שירתו בשל המוגבלות שלהם.

13. כך או כך, גם אם הייתה תשתית עובדתית שמצביעה על פער כלכלי כלשהו בגיל הרלוונטי להטבת המע"מ, הרי שבג"ץ קבע בעניין **בשארה**, כי הקריטריון של השירות הצבאי אינו יכול להוות תנאי סף לקבלת משכנתא מסובסדת אלא רק תנאי שנותן סבסוד עמוק יותר, ובפער מידתי ולא משמעותי ממי שלא משרת. בענייננו מדובר בתנאי סף. ההצעה לאפשר גם למי שלא משרת לקבל את ההטבה על דירות זולות יותר (אפילו אם טווח המחירים שלהן יועלה) אינה משנה את העובדה, כי עבור חלק מהדירות עדיין השירות מהווה תנאי סף, בניגוד להלכת בשארה.

הבחנה פסולה בין משרתים למשרתים

14. בנוסף להפליה של מי שאינו משרת, תזכיר החוק יוצר הבחנה פסולה בין משרתים למשרתים בקבלת ההטבה ובגובה ההטבה וזאת על בסיס היכולת הכלכלית שלהם. מי שאין לו אמצעים לרכוש דירה ראשונה מקבלן מופלה לעומת מי ששרת והוא בעל אמצעים. בנוסף, ההטבה הולכת וגדלה ככל שיש לך אמצעים גבוהים יותר לרכוש דירה יקרה יותר או במיקום טוב יותר. מכאן שהחוק מפלה לא רק את מי שלא שירת אלא גם חלק מהמשרתים על בסיס מצבם הכלכלי.

פגיעה בזכות החוקתית לשוויון

15. ההפליה בין מי ששרת לבין מי שלא שירת עולה כאן לכדי פגיעה חוקתית בזכות לשוויון, ולכן גם עיגונה בחקיקה ראשית אינה מחסנת אותה.

16. ראשית, מדובר בהפליה שמסמנת ומענישה כלכלית קבוצות מיעוט, שאינן נטמעות במוסדות של הרוב. הכוונה כמובן היא בעיקר לחרדים, כמיעוט דתי, ולערבים, כמיעוט לאומי. קבוצות אלו היו ועודן פטורות משירות בצבא ואשר שיעור השתתפותן בשירות הלאומי נמוך ביותר. האפקט של החוק על קבוצות אלו הוא אפקט מפלה מובהק ולכן מדובר בהפליה תוצאתית ברורה, שהיא

כי בקרב האוכלוסייה היהודית, עד גיל 29 65% מהגברים ו-46% מהנשים הם רווקים ורווקות. גיל הנישואין עולה בהדרגה. גיל הנישואין הממוצע בישראל לגברים בשנת 2011 עמד על 27.7 (28.1 בקרב האוכלוסייה היהודית). בהתאמה – הגיל בו נולד לבני זוג ילדם הראשון עולה בהדרגה.

² וזאת לאור החשיבות והיוקרה המתלווה לשירות הצבאי בשוק העבודה, ההתמקצעות המתאפשרת לעיתים בצבא במקצועות מבוקשים, העובדה כי ישנם מעסיקים המחפשים אצל מועמדים רקע צבאי או ביטחוני או נותנים לרקע זה יתרון בקבלה לעבודה, הרשת החברתית התומכת שנוצרת בתקופת השירות והעובדה שאי השירות נפוץ דווקא בקרב קבוצות מיעוט חלשות מבחינה פוליטית וכלכלית ובקרב מי שמלכתחילה מגיע מרקע של מצוקה כלכלית.

הפליה מחמת השתייכות קבוצתית ועל בסיס עילות פסולות: לאום ודת. החוק מסמן עבור קבוצות אלו שהן אינן שוות זכויות.

17. יש לציין, כי ההפליה כאן לא ניכרת רק באפקט המפלה שהחוק יוצר. יש כאן כוונה גלויה להפלות את אותן קבוצות, שניתן לה ביטוי פומבי. כך, למשל, שר האוצר מסר באירוע פומבי, בעניין הביקורת על ההפליה, כי הוא "לא מתנצל שהוא ציוני", באופן שמבהיר כי החוק נועד להטיב עם הקבוצות הציוניות באוכלוסייה, שהן הרוב, המיינסטרים, ולהדיר את החרדים והערבים (הדברים נאמרו בנאום בוועדה לעסקים קטנים ובינוניים של "כלכליסט" ביום 11.5.14 וצוטטו בכלי התקשורת).

18. בנוסף, קבלת הצעת החוק תביא לפגיעה בקבוצות נוספות של אנשים עם מוגבלות, עולים שהגיעו לאחר גיל הגיוס, מי ששוחרר על רקע סוציאלי ובעיות משפחתיות.

פגיעה לא מידתית בשוויון

19. מאחר שיש כאן הבחנה פסולה על בסיס שיקול לא ענייני ולא רלוונטי לחוק שמיועד לתת פתרון דיור לציבור שמעוניין לרכוש דירה ראשונה, נעשה ניסיון להצדיק את הפגיעה בתכליות חיצוניות לחוק, שאינן נוגעות למצוקת הדיור. בתזכיר הצעת החוק נכתב, כי "מתן הטבה מוגדלת לאוכלוסייה תורמת זו הוא חלק מהכרת התודה והגמול של המדינה כלפי אוכלוסייה שביצעה שירות לטובת הכלל תוך נשיאה בנטל אישי וכלכלי. מתן ההטבה כאמור הוא נדבך נוסף בעידוד אזרחי המדינה לביצוע שירות בצבא או במסגרת השירות הלאומי- אזרחי". מכאן שהפגיעה בשוויון מוצדקת בתזכיר בכך שהיא נועדה להגשים שתי תכליות – הוקרת תודה למי ששירת ועידוד האזרחים לבצע שירות בצבא או בשירות הלאומי.

20. לעמדתנו תכליות אלו אינן ראויות כשהן נקשרות באופן מלאכותי לתכניות רווחה. מטרתה של תכנית רווחה היא לשפר את רווחתם של התושבים הזקוקים לכך, ולממש את זכויותיהם החברתיות-כלכליות. כדי לקדם תכלית זו יש צורך בקריטריונים אוניברסאליים, שנוגעים למצב כלכלי-חברתי.

21. בעבר ניסתה המדינה לטעון, כי מותר לה לקצץ קצבאות ילדים בצורה דיפרנציאלית, כך שמי שלא ישירת בשירות צבאי יקבל קצבאות ילדים נמוכות יותר. בין היתר נטען כי זה נועד לעודד את השירות בצבא. ההחלטה עוגנה במסגרת סעיף 4(7) לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002, ואשר לפיה תוקנה הוראת סעיף 68(א)(1) ו-2) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. נגד חקיקה זו הוגשו עתירות (ביניהן בג"ץ 4953/02 כהן נ' ממשלת ישראל). בג"ץ הוציא צו על תנאי וצו ביניים ואף העביר את ההחלטה למותב מורחב של 13 שופטים. לאחר שהתקיים דיון בנושא, חזרה בה המדינה, ותיקנה את החוק באופן שמבטל את ההבחנה.

22. למרבה הצער, עשור לאחר אותו מקרה שוב חוזרת המדינה ומשתמשת בטעונית דומים בהקשר של הצעת החוק הנוכחית. הפעם מדובר בתכנית סיוע בדיור, ונותר לתהות מה תהיה התחנה הבאה? האם ייקבע שניתן לתת קדימות בתור לטיפול רפואי למי ששירת בצבא כדי לעודד את השירות בצבא או בשירות הלאומי/אזרחי?

23. לאור האמור, התכלית של הוקרת המשרתים או עידוד הגיוס אינה יכולה להוות תכלית ראויה של תכנית המע"מ, שהיא תכנית רווחה בתחום הדירור. תכליות אלו יכולות להיות לגיטימיות בפני עצמן בהקשרים אחרים, כמו למשל – במתן מענקי הסתגלות עם המעבר מהשירות לחיים האזרחיים.

24. מעבר לנדרש נוסף, כי גם אם התכליות של הוקרת המשרתים ועידוד השירות הן תכליות ראויות בעיני מציעי החוק גם בהקשר של תכניות רווחה, הרי שממילא התכנית כושלת במבחני המידתיות, ובמיוחד במבחן הקשר הסיבתי בין האמצעי לתכלית.

25. כך, המטרה של תגמול המשרתים והוקרה על הנטל האישי שנטלו על עצמם בעת השירות לא מוגשמת על ידי התכנית המוצעת, וזאת משום שההטבה אינה חלה באופן אחיד על כלל המשרתים, אלא תיטיב רק עם מיעוטם של המשרתים. היא לא תיטיב עם מי ששרת אך אין לו את ההון הראשוני לרכוש דירה וגר בשכירות; גם מי שיש לו הון ראשוני, לא בהכרח ירכוש את דירתו הראשונה מקבלן, שכן הרוב המכריע של העסקאות לרכישת דירה הן בשוק הדירות מיד שנייה (75% מכלל העסקאות); ישנם מי ששרתו אך אין להם ילדים; או שבעיר מגוריהם אין פרויקטים חדשים המציעים דירה מקבלן; וישנם כאלו שכבר רכשו דירה, ונאבקים עם החזרי משכנתא כבדים, ולא יוכלו לממש את ההטבה.

26. יתר על כן, ההטבה היא סלקטיבית, שכן היא תלויה במחיר הדירה. ככל שמדובר בדירה יקרה יותר, ההטבה גדולה יותר. כך, שגם מבין אלו ששירתו וינצלו את ההטבה, ההטבה תהיה שונה, והתגמול אף יהיה גבוה יותר דווקא למי שיש לו יותר אמצעים ויכול להשיג הון ראשוני גדול יותר או לגור באזור מבוקש יותר. מכאן, שהמסר העובר הוא שהתגמול עבור הנטל האישי של המשרת "שווה" יותר ככל שאתה אמיד יותר. זהו מסר פוגעני בפני עצמו, שבוודאי אינו מגשים את התכלית של הוקרת המשרתים.

27. זאת ועוד, לא רק שחלק מהמשרתים לא ייחנה מההטבה, אלא שישנה הנחה רווחת שלפחות חלק מהטבת המס יגולם בהעלאת המחיר הבסיסי של הדירה, וזאת לאור העובדה כי הביקוש שתיצור ההטבה, לפחות בטווח הביניים, לא יוכל לקבל מענה בהיצע, שכן דירות חדשות אינן מוצר שניתן להגדיל את ההיצע שלו בטווח זמן קצר. אם ההערכה זו תתגשם, הרי שאותם אלו ששירתו ולא עומדים בקריטריונים, או שכבר רכשו דירה וירצו להחליפה לדירה חדשה, ימצאו עצמם נפגעים פעמיים: פעם אחת, כי הם אינם זכאים להטבה. ופעם שניה – כי מחיר הבסיס של דירות מקבלן יעלה. לגבי אלו, לא רק שהחוק לא יקדם את עניינם ויוקיר את שירותם אלא ממש יפגע בהם.

28. גם התכלית של עידוד השירות הצבאי או השירות הלאומי אינה מוגשמת על ידי הצעת החוק. ראשית, הצעת החוק רלוונטית למי שהוא עשור ומעלה לאחר השחרור. אם היא תתקבל היא לא תוכל לעודד את אותם אנשים שלא שירתו להתגייס. מילא הייתה הצעת החוק צופה פני עתיד, ומתייחסת למי שהיום עומד בפני החלטה על גיוס לשירות לאומי, לפחות היה קשר לוגי בין התכלית לאמצעי, אלא שההצעה חלה באופן רטרואקטיבי ובעצם פוגעת כלכלית במי שכבר ממילא לא יכול להחזיר את הגלגל לאחור, ומשתמשת בו כאמצעי להכוונת התנהגותם של אחרים.

29. שנית, אם הרוב מצפה מהמיעוט להשתלב בחברה, ובמוסדות החברה, המעוצבים בצלמו ובדמותו של הרוב, ספק רב האם בריונות כלכלית מסוג זה יכולה להוות תמריץ חיובי להשתלבות כזו. כל מי שענינו בראשו מבין ששילוב כזה יהיה יכול להתקיים רק באווירה של קבלה של המיעוט כשווה זכויות ומתן תחושה של שותפות בניהול המדינה. הצעה זו עושה בדיוק ההיפך – היא מחזקת את הפלגנות, את הוקעת האחר והשונה ומדגישה דווקא את הזיקה בין הנאמנות לערכי הרוב לבין שוויון זכויות והזדמנויות בחברה. גישה זו, בלשון המעטה, לא תגשים את התכלית של עידוד ההתנדבות לשירות הלאומי/אזרחי.

30. לאור כל האמור, אנו סבורים כי אין מקום להבחנה בין רוכש זכאי לרוכש מוטב על בסיס שירות בצבא או בשירות הלאומי, הבחנה זו בלתי חוקית ויש לבטלה.

שיקולים של צדק חלוקתי

31. נושא נוסף המחייב לעמדתנו בחינה מעמיקה הוא סוגיית הצדק החלוקתי. בפרשת **שיח חדש** עמד בג"ץ על כך, שהערך של צדק חלוקתי מבטא חלוקה חברתית צודקת של משאבים. בית המשפט עמד על כך שהחובה לשקול שיקולים של צדק חלוקתי היא חלק בלתי נפרד משיקוליה של רשות מינהלית, אשר בסמכותה להחליט על הקצאת משאבים מוגבלים, לרבות בהקצאת קרקע לבניה. "על הרשות הקובעת את אופן חלוקת המשאבים שעליהם היא מופקדת, להביא בחשבון את מכלול ההשלכות וההקשרים שיש להחלטתה ולתת להם משקל ראוי במסגרת סדר העדיפויות שבחברה בו" (בג"ץ 244/00 **עמותת שיח חדש נ' שר התשתיות הלאומיות**, פ"ד נו(6) 25, 66 (2002)).

32. מבין החלופות לסיוע בדיוור, קביעת מע"מ בשיעור 0% עבור רוכשי דירה ראשונה מקבלן הוא צעד, שמעביר תקציב משמעותי לטובת קבוצות שהן באופן יחסי "חזקות", ולכן מסוגלות להעמיד הון ראשוני משמעותי, המהווה תנאי לרכישת דירה חדשה. כמו כן הוא מבחין בין אלו שמסוגלים לרכוש דירה יקרה יחסית מיד ראשונה מקבלן, ואינו מטיב עם מי שמסוגל לרכוש "רק" דירה זולה יותר מיד שניה, אף שגם דירות אלו אינן בהישג יד עבור רבים. ההטבה אף גדלה יותר ככל שהדירה יקרה יותר. לזאת יש להוסיף, כי ההטבה ניתנת בלי להתחשב ברקע הכלכלי של הזכאי, וזכאי לה גם מי שיש לו הכנסה גבוהה או הון רב, כל עוד זו דירתו הראשונה. **המשמעות היא שגם רוכשים אמידים מאוד ייהנו מהסבסוד, למרות שאין הם סובלים ממצוקת דיוור.**

33. בתזכיר הצעת החוק נאמר כי עלות מימוש החוק הינה 2.2 מיליארד ₪ מדי שנה. מאחר ומדובר על הטבה פרמנטית, אז מדובר בהפסד הכנסות של מעל 20 מיליארד ₪ מדי עשור. התזכיר לא מציין על חשבון מה תינתן הטבת המע"מ ומאיזה תקציב הוא אמור להינתן? אם הדבר בא על חשבון אוכלוסיות מעוטות הכנסה מדובר בצעד שלוקה באי צדק חלוקתי. לשם השוואה, כל התקציב לסיוע בשכר דירה הוא פחות ממיליארד וחצי ₪. תקציבי הסיוע בשכר דירה קוצצו משנת 2003 בצורה דרמטית ולא חזרו לרמתם. סכומי הסיוע לא התעדכנו בהתאם לעלייה החדה במחירי השכירות במדינה, ואין זיקה עניינית בין סכומי הסיוע לבין המחירים

הריאליים.³ אם הכוונה היא לממן את ביטול המע"מ מתקציבים המיועדים לדיור ציבורי, סיוע בשכר דירה, או לפריפריה, הרי שהדבר מדגיש את הרגסיביות של המהלך.

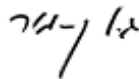
34. למרות שהמצב הבעייתי המתואר לעיל ידוע למקבלי ההחלטות, נהדפות דרישות חוזרות ונשנות לשפר את המצב של הדיור הציבורי ושל סכומי הסיוע בשכר הדירה למשפחות הנוקקות ביותר, וזאת בטענה של היעדר תקציבים.

35. ישנה כיום דרישה מינימליסטית של הוועדה למלחמה בעוני לתקציב נוסף של 1.63 מיליארד ₪ בשנה לסיוע בדיור, כדי לצמצם במעט את מצוקת הדיור החרפה של אלו המתמודדים עם עוני, ונטען בתקשורת כי אין תקציב לכך. על רקע זה, הכוונה להשקיע מדי שנה סכומי עתק בהטבת מע"מ לקבוצה קטנה יחסית, ומבוססת יחסית, כדי לסייע לה לרכוש דירה ראשונה מקבלן, מעוררת טענה חזקה של אי צדק חלוקתי בחלוקת אוצר המדינה.

36. טענת אי-הצדק החלוקתי מתחדדת לאור עמדתם המקצועית של כלכלנים רבים, לרבות נגידת בנק ישראל, לפיהם ההטבה לא אפקטיבית ולא תועיל בסופו של דבר לקהל היעד אלא תתבטא בעליית מחירי הבסיס של הדירות.

לסיכום, אנו סבורים כי בנוסחה הנוכחי הצעת החוק אינה חוקית בשל היותה מפלה, וכי היא מחייבת בחינה חוזרת גם מההיבט של צדק חלוקתי בחלוקת משאבי המדינה, ובחינה של ההשקעה מול חלופות אחרות.

בכבוד רב,

גיל גן-מור, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל

העתקים:

חברי ועדת הכספים

³ לפי מדד המחירים לצרכן של הלמ"ס, בסוף שנת 2013 היה שכר הדירה הממוצע בארץ לדירת 3 חדרים 3,093 ₪. שכר הדירה הממוצע לדירה בת 3 חדרים בתל-אביב היה 4,851 ₪, בירושלים – 3,456, בגוש דן – 3,376, בשרון – 3,394 וגם בצפון ובדרום מחירי השכירות הממוצעים עברו את ה-2000 ₪ לחודש. לעומת זאת הסיוע בשכר דירה ל-140,000 משפחות הוא במרבית המקרים נמוך מאלף ₪.